

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit van Amsterdam

Postbus 19268
1000 GG AMSTERDAM

Hoger Onderwijs en

Studiefinanciering
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
580474

Uw brief van
03 mei 2013

Uw referentie
2013cu0833

Datum **20 DEC. 2013**

Betreft uw macrodoelmatigheidsaanvraag wo-bacheloropleiding PPLE

Geachte mevrouw Gunning-Schepers,

Bij besluit van 19 juli 2013, met kenmerk 530177, heb ik, gelet op het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) d.d. 27 juni 2013, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en de 'Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012' (hierna: de Beleidsregel) besloten niet in te stemmen met uw voornemen d.d. 3 mei 2013 om de wo-bacheloropleiding Politics, Psychology, Law and Economics (PPLE) in Amsterdam te verzorgen.

Bij brief van 29 augustus 2013, aangevuld bij brief van 19 november 2013, hebt u bezwaar gemaakt tegen mijn besluit van 19 juli 2013.

Uw bezwaarschrift heeft mij aanleiding gegeven de CDHO te verzoeken uw macrodoelmatigheidsaanvraag tevens te toetsen aan de overige relevante voorwaarden van de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2012 en aan mij daarover advies uit te brengen. Op 9 december 2013 heeft de CDHO mij gevraagd advies gestuurd. Dit treft u bijgaand aan.

Met dit besluit wijzig ik mijn besluit van 19 juli 2013, met kenmerk 530177. Het gewijzigde besluit luidt als volgt:

Besluit

Mede gelet op de passage onder '*Beoordeling art. 13 Beleidsregel: Wegingsfactor; profiel van de instelling*' in het advies van de CDHO d.d. 27 juni 2013 en het aanvullende advies van de CDHO van 9 december 2013, het bepaalde in de WHW en de Beleidsregel heb ik besloten alsnog in te stemmen met uw voornemen d.d. 3 mei 2013 om de wo-bacheloropleiding PPLE als bekostigde opleiding in Amsterdam te verzorgen.

Motivering

Hetgeen u in uw bezwaarschrift hebt aangevoerd met betrekking tot criterium a van artikel 6 van de Beleidsregel heeft mij aanleiding gegeven voor een ander oordeel ten aanzien van dat criterium dan de CDHO in haar advies van 27 juni

2013 en door mij overgenomen in mijn besluit van 19 juli 2013. Daarin is overwogen dat de opleiding PPLE kan worden gerealiseerd binnen een bestaande opleiding Liberal Arts & Sciences (LAS); de integratieve opbouw van de opleiding PPLE is hiermee volstrekt in overeenstemming. En omdat u zelf over een licentie voor het verzorgen van de opleiding LAS beschikt, is overwogen dat de opleiding PPLE zonder macrodoelmatigheidsaanvraag is onder te brengen bij die opleiding. In uw bezwaarschrift hebt u het volgende aangevoerd:

'De opleiding PPLE is een brede opleiding op het snijvlak van de disciplines Politicologie, Psychologie, Recht en Economie en is het best vergelijkbaar met de eigenstandige, internationale PPE opleidingen. Ook in de Angelsaksische traditie van liberal arts education zijn de PPE opleidingen apart geaccrediteerd. Kenmerkend voor de liberal arts programma's is een general education programma van twee jaar inclusief een major die gemiddeld 30% van de bacheloropleiding omvat. Een major is bovendien vrijwel altijd een specialisatie in een discipline. (...) De opleiding PPLE zet middels thema's vanaf het begin in op de integratie van de genoemde disciplines en beslaat daarmee vier disciplines binnen het gamma-domein. Dat is ook noodzakelijk om de gestelde eindtermen in een periode van drie jaar te kunnen behalen. Een liberal arts and sciences-programma waarin de eerste twee jaar kennis wordt verworven over de volle breedte van de wetenschapsdomeinen (alpha-bèta-gamma) gevolgd door een major in één van de sectoren, biedt te weinig ruimte om de integratieve eindtermen van PPLE te realiseren.'

Deze uiteenzetting van de positionering van de twee opleidingen ten opzichte tot elkaar, leidt mij tot de conclusie dat de wo-bacheloropleiding PPLE niet kan worden gerealiseerd binnen een wo-bacheloropleiding LAS. Bovendien kan niet worden staande gehouden dat u de opleiding zonder meer kunt onderbrengen bij de wo-bacheloropleiding LAS waarvoor u een licentie heeft. U verzorgt deze opleiding namelijk gezamenlijk (joint-degee) met de Vrije Universiteit (VU). Van u kan niet worden verwacht dat u voor de realisering van de wo-bacheloropleiding PPLE in de in joint degree-opleiding samenwerking met de VU afdwingt, zeker niet als u de opleiding hebt ontwikkeld met de bedoeling om deze zelfstandig te verzorgen.

U hebt derhalve aangetoond dat het nodig is om uw voornemen als nieuwe eigenstandige opleiding te realiseren en dat het niet mogelijk is om de vernieuwing bij een bestaande opleiding door te voeren. Hiermee voldoet u aan criterium a van artikel 6 van de Beleidsregel.

Voorts heb ik in lijn met de passage onder *'Beoordeling art. 13 Beleidsregel: Wegingsfactor; profiel van de instelling'* in het advies van de CDHO van 27 juni 2013 geconstateerd dat de opleiding bijdraagt aan de realisering van de zwaartepunten in het onderwijs- of onderzoeksaanbod van uw instelling en ben ik conform het advies van de CDHO van 9 december 2013, van mening dat uw aanvraag voldoet aan de criteria b en c van artikel 6, juncto artikel 13 van de beleidsregel. Voor de motivering verwijs ik u naar de - betreffende passage uit - de adviezen.

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit, indien de opleiding niet binnen tien maanden nadat de instemming is verleend, is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho).

In verband met de geldigheidsduur van dit besluit wijs ik u erop dat het van belang is om zo spoedig mogelijk een toets nieuwe opleiding bij de NVAO in te dienen.

Onze referentie
580474

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de IvHO en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Op grond van artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht hoeft u niet opnieuw bezwaar aan te tekenen. Het namens u tegen het besluit van 19 juli 2013, kenmerk 530177, ingediende bezwaar wordt geacht mede gericht te zijn tegen dit besluit.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 21 november 2013 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het verzoek van het departement ontvangen voor een aanvullende toetsing van de criteria b en c van de aanvraag voor de bekostigde wo-bacheloropleiding Politics, Psychology, Law and Economics van de Universiteit van Amsterdam, in het vervolg aan te duiden als PPLE. Op deze aanvraag werd eerder op 10 juni 2013 negatief geadviseerd door de CDHO omdat de aanvraag niet voldeed aan criterium a. Toetsing van criteria b en c was daarom niet aan de orde. Op 20 november heeft de Universiteit van Amsterdam de gronden van bezwaar aangeleverd tegen het op 19 juli 2013 genomen negatieve besluit van het departement van OCW.

datum

9 december 2013

onderwerp

nieuwe opleiding
wo bachelor
Politics, Psychology, Law and
Economics
Universiteit van Amsterdam
Amsterdam

ons kenmerk

2013/09

bijlage

beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

De commissie is van mening dat dit soort samengestelde opleidingen omwille van de transparantie van het onderwijsaanbod niet in het Croho behoren te worden geregistreerd. De inhoud van de samengestelde opleidingen als PPLE is dermate breed dat het voorkeur verdient dergelijke samengestelde opleidingsinhouden in een Liberal Arts & Sciences omgeving aan te bieden.

De commissie heeft op verzoek van het departement de aanvullende toets verricht. De Commissie concludeert dat de aanvraag voldoet aan de criteria b en c.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u aan in de bijlage bij dit advies.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager heeft het voornemen om met ingang van 1 september 2014 een nieuw Engelstalig interdisciplinair, kleinschalig bachelorprogramma te starten. De voorgenomen bacheloropleiding is sectoroverstijgend, maar heeft niet het karakter van een College. Drie faculteiten (Rechtsgeleerdheid, Maatschappij- en Gedragwetenschappen en Economie en Bedrijfskunde) hebben samen het initiatief genomen tot deze opleiding. Studenten leren door integratie van theorieën en methoden uit de verschillende disciplines, de complexiteit van de samenleving, organisaties en maatschappelijke uitdagingen te analyseren, en vanuit die analyse effectieve oplossingsstrategieën te ontwikkelen die maatschappelijk gedragen worden.

pagina 2 van 5 In het kader van deze aanvullende toetsing op de criteria b en c is van belang te constateren dat aanvrager een onderbouwd beroep heeft gedaan op criteria b en c van artikel 6 van de Beleidsregel.

Zienswijzen

Naar aanleiding van de publicatie van de aanvraag van deze bachelor heeft de commissie binnen de daarvoor gestelde termijn geen zienswijzen ontvangen van aanbieders van vergelijkbare geaccrediteerde opleidingen.

Motivering

In het advies van 10 juli 2013 heeft de commissie vastgesteld dat aanvrager heeft voldaan aan het vereiste in art. 13 lid 2 Beleidsregel. Dit betekent dat de aanvullende toetsing onder art. 13 lid 1 vervalst en dat wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan het criterium in art. 6 sub c, tenzij naar het oordeel van de Minister al ruimschoots voldoende vergelijkbare opleidingen worden aangeboden om in de behoefte te voorzien.

Naar mening van de commissie sluit de opleiding aan op de zwaartepunten als vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criteria b en c in artikel 6.

Beoordeling criterium b art. 6 Beleidsregel

Aanvrager dient de behoefte op de arbeidsmarkt aan afgestudeerden van deze bacheloropleiding aan te tonen. Duidelijk moet zijn dat sprake is van een vraag uit de arbeidsmarkt, en dat werkgevers actief betrokken zijn en hun behoefte aan de opleiding uitspreken. Een en ander dient aangetoond te worden met gevalideerde gegevens.

Binnen het bachelortraject zijn tal van combinaties mogelijk. Aan de hand hiervan werkt aanvrager leerlijnen, toekomstige beroepsprofielen, voorbeeldfuncties en potentiële arbeidsmarktsectoren uit voor afgestudeerden PPLE die na afronding van een aanvullende masteropleiding de arbeidsmarkt betreden. Aanvrager onderbouwt haar betoog met verschillende onderzoeken naar de arbeidsmarktpositie van (wo-master) afgestudeerden in het algemeen, en van de ontwikkeling van de arbeidsmarkt voor afgestudeerden PPLE, die een vervolgmaster hebben afgerond, in het bijzonder. Aanvrager gebruikt hiervoor de UWV arbeidsmarktprognose 2012-2013, ROA: de arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2016, 2011 en de WO monitor 2011. Voorts werkt aanvrager ook uit wat de baankansen van master-afgestudeerden in de verschillende branches zijn, zowel landelijk als van afgestudeerden van de UvA. Aanvrager maakt daarbij gebruik van diverse onderzoeken van SEO, die bij de aanvraag zijn overgelegd. Het civiel effect voor bachelors PPLE die geen aansluitende opleiding op masterniveau kunnen of willen volgen blijft in de onderbouwing buiten beeld.

Aanvrager toont aan dat er vraag is naar afgestudeerden van deze opleiding en dat de werkgelegenheidsverwachting zal aansluiten op de positie van de afgestudeerden uit de verschillende disciplines. Op de middellange termijn wordt binnen Europa en Nederland een stijgende vraag naar hoger opgeleiden geprognoseerd. Voor afgestudeerden PPLE die een aansluitende masteropleiding afronden zal vooral de vervangingsvraag zorgen voor voldoende werkgelegenheid in ons land. Deze vervangingsvraag openbaart zich naar verwachting vooral in de sectoren openbaar bestuur en zakelijke dienstverlening.

pagina 3 van 5 De UWV arbeidsmarktprognose 2012-2013, met een doorkijk naar 2017 (juni 2012), geeft aan dat de verwachting is dat ook binnen het openbaar bestuur en de zakelijke dienstverlening het gemiddeld aantal vacatures per jaar na 2014 zal stijgen. De ROA-rapportage bevestigt de verwachting uit de UWV arbeidsmarktprognose. Daarnaast wordt aangetoond dat met name Den Haag en Amsterdam een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn voor hoofdkantoren en het internationaal georiënteerde bedrijfsleven. Voor afgestudeerden in de zakelijke dienstverlening zullen uitstromen zijn de verwachtingen positief. Dit komt met name door de gunstige ligging ten opzichte van de voornaamste functieleverancier, de regio Amsterdam.

Aanvrager verwijst voor de betrokkenheid van het werkveld op de instelling van een Raad van Advies, die in eerste instantie zal bestaan uit vertegenwoordigers van het afnemend veld en/of relevante belangorganisaties. In hoeverre deze Raad van Advies ook zal toezien op de aansluiting van de bacheloruitstroom naar de arbeidsmarkt blijkt niet uit de aanvraag.

De commissie concludeert dat aanvrager heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de opleiding PPLE bestaat, mits deze bachelors een aansluitende masteropleiding afronden. Het civiel effect voor bachelors PPLE die direct besluiten de arbeidsmarkt te betreden blijft echter onderbelicht. Zowel de onduidelijkheid op dit punt als het gegeven van het samengestelde karakter van de opleiding PPLE geeft de commissie aanleiding tot zorg. Het feit dat bacheloropleiding PPLE in eerste instantie opleidt voor doorstroom naar een passende masteropleiding geeft hier de doorslag.

Beoordeling criterium c art. 6 Beleidsregel

Aangezien de commissie heeft geconcludeerd dat de onderhavige opleiding aansluit op de zwaartepunten als vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister als bedoeld in art. 13 lid 2 van de Beleidsregel, wordt aangenomen dat is voldaan aan het criterium in art. 6 sub c, tenzij naar het oordeel van de Minister al ruimschoots voldoende vergelijkbare opleidingen worden aangeboden om in de behoefte te voorzien.

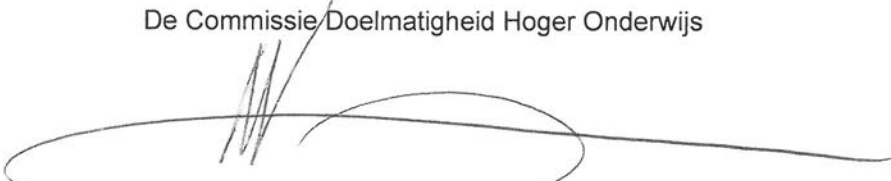
Aanvrager heeft bij het betoog met betrekking tot criterium a reeds aangetoond dat in het landelijk bestaande onderwijsaanbod qua inhoud geen vergelijkbare opleiding bestaat. Wel maakt aanvrager ter onderbouwing inzichtelijk wat de instroom is in de verwante bacheloropleidingen aan de UvA. Daarnaast geeft zij de relevante instroom van de bacheloropleidingen in voor PPLE relevante domeinen in Nederland. Voorts schetst zij aan de hand van de Referentieraming 2011 van OCW het aantal studenten in het hoger onderwijs per sector, historische ontwikkelingen en prognose tot 2020.

Gezien het relatief kleine aantal studenten dat instroomt in de opleiding PPLE (aanvrager gaat uit van een instroom van 100 uit Nederland afkomstige studenten) en gelet op de grote studentenaantallen in de verwante sectoren, toont aanvrager aan dat dit initiatief getalsmatig niet tot evidente verschuivingen in de instroom aanleiding kan geven. De commissie verwacht dan ook geen nadelige effecten op de instroom in bestaande opleidingen. Het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden PPLE, indien deze een vervolgopleiding op masterniveau hebben doorlopen, heeft aanvrager reeds bij criterium b aangetoond.

pagina 4 van 5 De commissie concludeert dat er voldoende ruimte is voor deze opleiding binnen het landelijk bestaande aanbod.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs adviseert positief op de aanvullende toetsing van de criteria b en c van de aanvraag voor de wo bacheloropleiding PPLE van de Universiteit van Amsterdam.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel. Indien de opleiding niet past in het profiel van de instelling moet de opleiding bovendien voldoen aan de aanvullende criteria in artikel 13 lid 1 sub a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding.

Indien de voorgenomen opleiding niet past in het profiel van de instelling¹ dient het instellingsbestuur aan te tonen dat is voldaan aan de criteria in artikel 13 lid 1 sub a en b. Volgens de criteria a en b dient de instelling aan te tonen dat werkgevers op landelijk of brancheniveau behoefte hebben aan deze opleiding en dat er geen andere instelling met een meer passend profiel in staat is deze opleiding te verzorgen.

---

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.